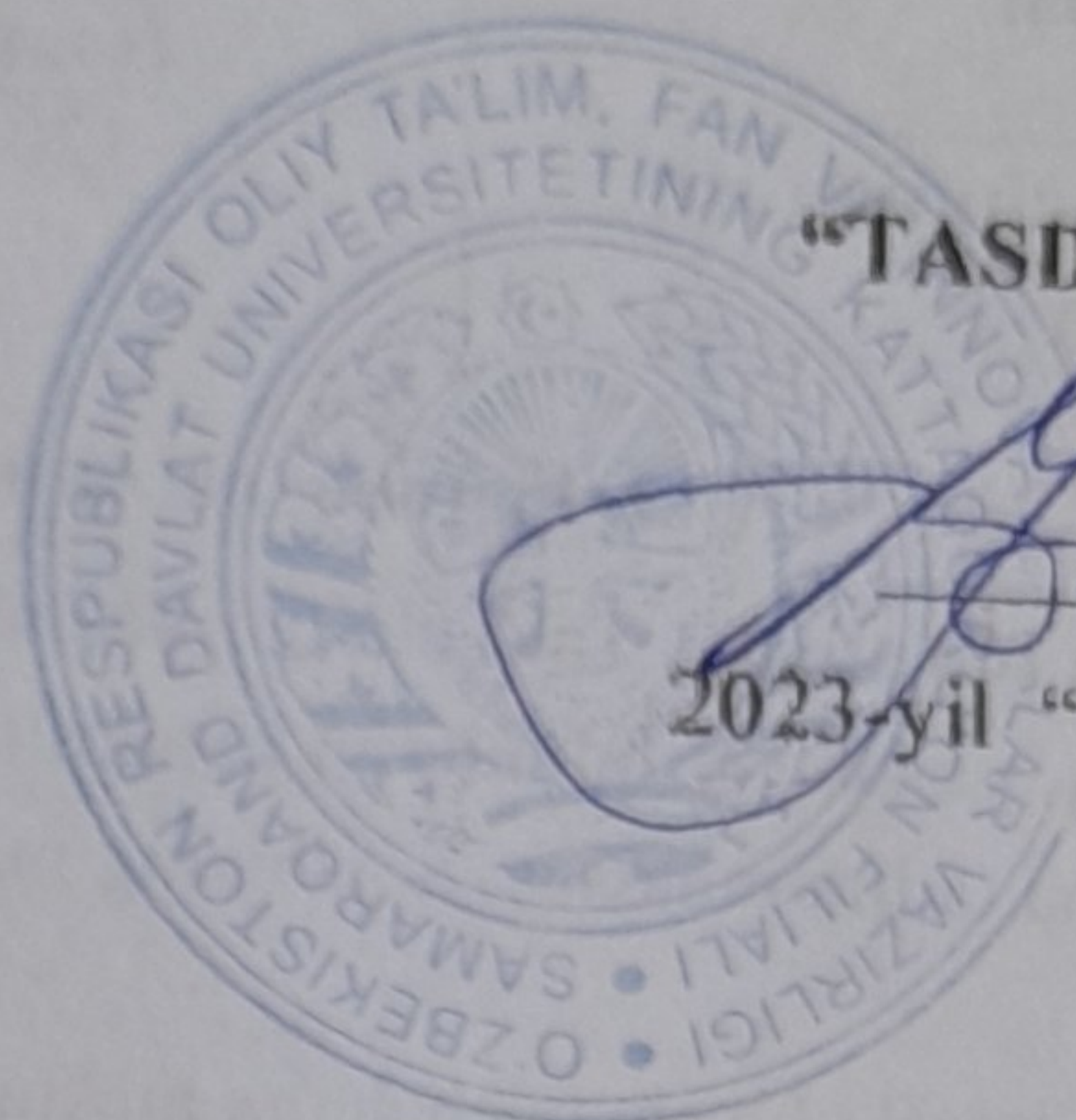

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'G'ON FILIALI

"TASDIQLAYMAN"

Direktor

Sh.R.Urakov

2023-yil "31" 08

Tarbiyachining ish hujjatlari
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000- Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110200– Maktabgacha ta'lim

Kattaqo'rg'on- 2023

Fan/modul kodi MTF2604	O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	ECTS - Kreditlar 8	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Tanlov fani. Tarbiyachining ish hujjatlari	120	120	240

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – Talabalarda maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachining ish hujjatlarining nazariy va amaliy bilimlarini egallash bolalarning rivojlanishining psixologik xususiyatlari, maktabgacha ta'lim muassasasi ishining mazmuni va metodlari haqidagi bilimlarni shakllantirish.

Bakalavr yo'nalishida taxsil oluvchi talabalarga maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining faoliyati va unga qo'yilgan talablar, ish xujjatlarini to'g'ri yuritilishi tartibi haqida ma'lumotlar berish.

Fanning asosiy vazifalari - Tarbiyachining ish hujjatlarini yuritish, Mashg'ulotlarni rejalashtirish, mashg'ulot ishlanmalarini tuzish va taxlil qilish, metodik usullari va ta'limiy o'yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarini tahlil qilishning kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishni ta'minlash. Mashg'ulotlarni rejalashtirish, mashg'ulot ishlanmalarini tuzish va taxlil qilish, metodik usullari va ta'limiy o'yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarni o'rgatish, kunning ikkinchi yarmini to'g'ri tashkil etish kabi vazifalarni bajarish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Hozirgi davr pedagog tarbiyachining kasbiy kompetensiyalari. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining lavozim vazifalari. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisiga qo'yilgan malaka talablari, pedagog - tarbiyachining kommunikativ qobiliyati, kreativligi, kasbi kompetensiyasi.

2-mavzu O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari. O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablarining maqsad, vazifa va asosiy tamoyillari, rivojlanish sohasi.

3-mavzu "Ilk qadam" Davlat o'quv dasturi va metodik qo'llanmalar. Ilk qadam Davlat o'quv dasturini pedagogik jarayonga tadbiiq qilish, bo'lajak tarbiyachilarni ta'lim-tarbiya mashqlari olib borish

4-mavzu Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda kompetensiyaviy yondashuv. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tayanch kompetensiyalari, Bolaning rivojlanish soxalari kompetensiyasi. Tarbiyachining shaxsiy ish rejasi.

5-mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risidagi Maktabgacha ta'lim agentligining 2023-yil 28-avgustdagi 99-sonli buyrug'i maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi hamda uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari

6-mavzu Umumiy turdagi davlat maktabgacha ta'lim tashkiloti (bolalarni boshlangich ta'limga majburiy bir yillik tayyorlash guruhi) tarbiyachisi Umumiy turdagi davlat

maktabgacha ta'lim tashkiloti (bolalarni boshlang'ich ta'limga majburiy bir yillik tayyorlash guruhi) tarbiyachisi haqida keng ma'lumotga ega bo'lish

7- mavzu 05-02 Oylik ish rejasi (Ish jurnali) Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagogik faoliyatni rejalashtirish bolalar hayotini to'g'ri tashkil etishning negizi hisoblanib, bunda tarbiyachilar ta'limiy vazifalar, bolalar bilan birgalikda olib boriladigan ish shakllari, rivojlantiruvchi muhitga kiritish lozim bo'lgan o'zgartirishlarni belgilab beradi.

8- mavzu DMTTda kun tartibini tog'ri tashkil qilishda tarbiyachining roli. Guruhning kun tartibini to'g'ri rejalashtirish.

9- mavzu 05-03 Bolalar davomatini qayd etish daftari (tabel, filtr, ota-onalar to'g'risidagi ma'lumotlar) Tarbiyachi tomonidan yuritiladigan tabel, filtr daftari bir-biriga uzviy bog'liq bo'lib, ular bolalarni qabul qilish va qatnovini nazorat qiluvchi hujjatlar hisoblanadi. Daftarda ota-onalar to'g'risidagi ma'lumotlar ham qayd etiladi.

10- mavzu 05-04 Bolalarning rivojlanish xaritalari. Yillik hisobot. Bolalarning rivojlanish xaritasi ularning rivojlanishini hujjatlashtirishning asosiy shaklidir. Bolaning rivojlanish xaritasini to'ldirish uchun uch bosqichdan iborat bo'lgan kuzatish olib boriladi: dastlabki (o'quv yili boshida), oraliq (o'quv yili o'rtasida) va yakuniy (o'quv yili yakunida).

11- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muxit va uning turlari. MTTda rivojlantirish markazlari o'yin burchaklari va tabiat burchagida tarbiyachining faoliyati.

12- mavzu MTTda ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish tartibi. Guruhlarda ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish

13- mavzu Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining ushbu ish jurnali tashkilotda faoliyat yuritayotgan tarbiyachilar uchun ishlab chiqilgan. Mazkur hujjatni yuritishdan maqsad, O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari hamda "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi talablarini bajarish asosida ertalabki soat, sayr, kunning ikkinchi yarmida bolalar bilan yakka tartibda ishlashni loyihalashtirishdan iboratdir.

14- mavzu Ilm yo'li variativ dasturi maktabgacha yoshdagi bolalarni Innovatsion yondashuv asosida "Ilm yo'li" variativ dasturini amaliyotga tatbiq etish metodikasi haqida qisqacha bilib olishimiz mumkin. "Ilm yo'li" variativ dasturi bolaning to'laqonli rivojlanishi, tarbiyalanishi va o'qishini, uning maktabda ta'lim olishga samarali tayyorlanishini ta'minlashga qaratilgan, bolalarni maktabga tayyorlash bo'yicha xalqaro tajribalarning hisobga olinib, ishlab chiqilgan hujjat bo'lib sanaladi

15- mavzu Maktabgacha ta'limda kuzatish va baholash Kuzatish — bolalarning narsa, voqealarning ma'lum maqsadi bilan rejali idrok etishidir. Bu usul ma'lum obyektlarni kuzatishda yetakchi o'rinni egallaydi

16- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining kasbiy faoliyati. Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining lavozim vazifalari va malaka talablari. Pedagoglar bilan o'zaro hamkorlik ishlari. Metodik ishlarga rahbarlik qilish.

17- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining ish hujjatlari. Uslubchining shaxsiy ish rejasi (ish jurnali) Maktabgacha ta'lim tashkiloti ta'lim sifati hamda pedagoglarning kasbiy malakasini oshirish bo'yicha ish rejasi. Bolalarning rivojlanish xaritasini yuritilishini nazorat qilish.

18 - mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi lavozim vazifalari va malaka talablari.

19- Mavzu MTTning yillik ish rejasi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagogik faoliyatni rejalashtirish bolalar hayotini to'g'ri tashkil etishning negizi hisoblanib, bunda tarbiyachilar ta'limiy

vazifalar, bolalar bilan birgalikda olib boriladigan ish shakllari, rivojlantiruvchi muhitga kiritish lozim bo'lgan o'zgartirishlarni belgilab beradi

20- Mavzu **Maktabgacha ta'lim tashkilotida oila, mahalla va maktab hamkorligida pedagogning roli**. DMTT va oila hamkorligining ahamiyatlari, mahalla va oila o'rtasida DMTT bilan ishlarni tashkil etish

21- Mavzu **Xorijiy mamlakatlarida maktabgacha ta'lim tizimi**. Horiy mamlakatlarida olib borilayotgan ta'lim sifatini milliy qadriyatlarimizga bog'lagan xolda O'zbekistonda joriy etish.

22- Mavzu **Bir-birini to'ldiruvchi ta'limiy faoliyat turlari (frontal va markazlardagi ta'limiy faoliyat)**. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining ushbu ish jurnali tashkilotda faoliyat yuritayotgan tarbiyachilar uchun ishlab chiqilgan. Mazkur hujjatni yuritishdan maqsad, O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari hamda "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi talablarini bajarish asosida ertalabki soat, sayr, kunning ikkinchi yarmida bolalar bilan yakka tartibda ishlashni loyihalashtirishdan iboratdir.

23- Mavzu **Ustoz-shogird ish faoliyati**. Ko'p yillik tajribaga ega pedagoglar bilan birgalikda yosh kadrlarni qayta tayyorlash, ularga ish o'rgatish

24- Mavzu **Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida boshqaruv organlari (pedagogik kengash, kuzatuv kengashi)** Pedagogik faoliyatini tashkil etish va uning ish mazmuni.

25- Mavzu **Mashg'ulot- maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli**. Mashg'ulot ishlanmalarini tayyorlashning rejasini tuzish, maqsadlarini to'g'ri qo'yish.

26- Mavzu **Tarbiyachining pedagoglar bilan o'zaro hamkorligi**. MTT xodimlari bilan o'zaro hamkorlikni rejalashtirish.

27- Mavzu **Mashg'ulotlarda ta'limiy o'yinlardan foydalanish**. Bolalarga mashg'ulotlar davomida mavzuni mustahkamlash uchun ta'limiy o'yinlardan foydalanish.

28- Mavzu **Davlat ta'lim standarti va kadrlarni kasbiy tayyorlash sifati** (DTS 802-qaror)

29- Mavzu **Bolalar bilan yakka ishlashni tashkil etish va rejalashtirish**. Ta'lim faoliyatiga individual yondashish, tamoyillar asosida pedagogik ishlar olib borish, har bir bolaning aqliy va individual xususiyatlarini hisobga olish, yakka ishlashni tashkil etishda bolalarning yosh xususiyatlarini inobatga olish.

30- Mavzu **Maktabgacha ta'lim tashkiloti ta'lim dasturini ishlab chiqish**. Dastur, ta'lim dasturini tanlash maktabgacha ta'lim tashkilotlarining turlari, MTT dasturini ishlab chiqish va maqsad va vazifalarini o'rganish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

- 1- mavzu. Hozirgi davr pedagog tarbiyachining kasbiy kompetensiyalari.
- 2- mavzu O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari.
- 3- mavzu "Ilk qadam" Davlat o'quv dasturi va metodik qo'llanmalar.
- 4- mavzu Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda kompetensiyaviy yondashuv.
- 5- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risidagi Maktabgacha ta'lim agentligining 2023-yil 28-avgustdagi 99-sonli buyrug'i
- 6- mavzu Umumiy turdagi davlat maktabgacha ta'lim tashkiloti (bolalarni boshlang'ich ta'limga majburiy bir yillik tayyorlash guruhi) tarbiyachisi
- 7- mavzu Tarbiyachining oylik ish rejasi (ish jurnali)
- 8- mavzu DMTTda kun tartibini to'g'ri tashkil qilishda tarbiyachining roli.

- 9- mavzu 05-03 Bolalar davomatini qayd etish daftari (tabel, filtr, ota-onalar to'g'risidagi ma'lumotlar)
- 10- mavzu 05-04 Bolalarning rivojlanish xaritalari. Yillik hisobot.
- 11- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi muxit va uning turlari.
- 12- mavzu MTTda ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish tartibi.
- 13- mavzu Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi
- 14- mavzu Ilm yo'li variativ dasturi
- 15- mavzu Maktabgacha ta'limda kuzatish va baholash
- 16- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining kasbiy faoliyati.
- 17- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining ish hujjatlari.
- 18- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisi lavozim vazifalari va malaka talablari.
- 19- mavzu MTTning yillik ish rejasi.
- 20- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotida oila, mahalla va maktab hamkorligida pedagogning roli.
- 21- mavzu Xorij mamlakatlarida maktabgacha ta'lim tizimi.
- 22- mavzu Bir-birini to'ldiruvchi ta'limiy faoliyat turlari (frontal va markazlardagi ta'limiy faoliyat).
- 23- mavzu Ustoz-shogird ish faoliyati.
- 24- mavzu Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida boshqaruv organlari (pedagogik kengash, kuzatuv kengashi)
- 25- mavzu Mashg'ulot - maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli.
- 26- mavzu Tarbiyachining pedagoglar bilan o'zaro hamkorligi.
- 27- mavzu Mashg'ulotlarda ta'limiy o'yinlardan foydalanish.
- 28- mavzu Davlat ta'lim standarti va kadrlarni kasbiy tayyorlash sifati (DTS 802-qaror)
- 29- Mavzu Bolalar bilan yakka ishlashni tashkil etish va rejalashtirish.
- 30- Mavzu Maktabgacha ta'lim tashkiloti ta'lim dasturini ishlab chiqish.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Topshiriq Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risidagi Maktabgacha ta'lim agentligining 2023-yil 28-avgustdagi 99-sonli buyrug'i
2. Topshiriq Ilm yo'li variativ dasturi, "Ilk qadam" Davlat o'quv dasturi va metodik qo'llanmalar.
3. Topshiriq Bir-birini to'ldiruvchi ta'limiy faoliyat turlari (frontal va markazlardagi ta'limiy faoliyat).
4. Topshiriq Xorij mamlakatlarida maktabgacha ta'lim tizimi.
5. Topshiriq Maktabgacha ta'limda kuzatish va baholash
6. Topshiriq Ilm yo'li variativ dasturi
7. Topshiriq Mashg'ulot maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga ta'lim berishning asosiy shakli
8. Topshiriq Tarbiyachining pedagoglar bilan o'zaro hamkorligi.
9. Topshiriq Mashg'ulotlarda ta'limiy o'yinlardan foydalanish
10. Topshiriq Hozirgi davr pedagog tarbiyachining kasbiy kompetensiyalari.

3.	V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar Talaba bilishi kerak: - Fanni o'zlashtirish natijasida talaba maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachining ish hujjatlarining nazariy va amaliy bilimlarini egallashi. Maktabgacha ta'lim tashkiloti ishining mazmuni va metodlari haqidagi bilimlarni bilishi kerak.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish;
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushoxada yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. N.N.Djamilova. Maktabgacha ta'limda metodika fanlarini o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma Toshkent 2018 2. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. O'quv qo'llanma, Toshkent - «ILMI ZIYO» - 2011 3. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining ish hujjatlarini tasdiqlash to'g'risidagi Maktabgacha ta'lim agentligining 2023-yil 28-avgustdagi 99-sonli buyrug'i 4. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi huzuridagi Maktabgacha ta'lim agentligi tizimi xodimlari asosiy lavozimlarining malaka tavsiflarini tasdiqlash to'g'risida 124 son 2023 y 9oktabr) 5. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim dasturini ishlab chiqish. Metodik qo'llanma toshkent 2020 6. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida ta'lim jarayonini rejalashtirish. Metodik qo'llanma toshkent 2020 7. O'yin orqali ta'lim olish. Metodik qo'llanma toshkent 2020 8. Oilalar va mahalla jamoatchilik bilan hamkorlik. Metodik qo'llanma toshkent 2020 9. Kuzatish va baholash. Metodik qo'llanma toshkent 2020 Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Sodi'ova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni. 2013 y. Darslik. 2. Kayumova N.M. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU -2013y. O'quv qo'llanma. 3. Djuraev D.R. Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O'zPFITI. Uslubiy qo'llanma. 4. Djuraev R.X. Ta'lim menejmenti. T.: 2006y. O'quv qo'llanma. Axborot manbaalari: www.tdpu.uz

	www.pedagog.uz www.ziyouct.uz
	Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2024-yil 22-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: L.X.Komolova – SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich talim, sport" kafedrasi o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: T.E.Eshquvvatov – SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich talim, sport" kafedrasi mudiri, pedagogika bo'yicha falsafa fanlari doktori Sh.Z.Taylanova O'zbekiston Finlandiya pedagogika instituti p.f.d., dots